

Międzynarodowa konferencja naukowa
KULTURA ATRAKCJI. PRZESZŁOŚĆ I TERAŹNIEJSZOŚĆ
10–12 września 2025 r.

Wydział Humanistyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Collegium Maius, Fosa Staromiejska 3, Toruń

Zapraszamy badaczki i badaczy reprezentujących kulturoznawstwo, antropologię kultury, teatrologię, filmoznawstwo, medioznawstwo oraz inne dziedziny nauki do udziału w międzynarodowej, transdyscyplinarnej konferencji naukowej poświęconej kulturze atrakcji. Będzie to trzecia konferencja o takim charakterze organizowana przez zespół badawczy „Performatyka i Studia nad Przekładem Dramatu”.

Pojęcie kultury atrakcji pokrewne takim terminom jak „kino atrakcji” (Gunning, 1986), „teatr atrakcji” (Duda, 2011), „miasto atrakcji” (Biskupski, 2013) obejmuje według archeologa mediów Erkkiego Huhtamo dawne i współczesne praktyki wizualne z użyciem technologii służące wytwarzaniu rozmaitych efektów iluzji, symulacji rzeczywistości, osobliwości oraz wywołujące u odbiorcy ciekawość i szok poznawczy. Kultura atrakcji pozwala wyjść poza ramy tradycyjnie definiowanych sztuk i mediów. Obejmuje transdyscyplinarną klamrą zarówno spektakle wędrownych lalkarzy, mimów, widowiska cyrkowe, pokazy wynalazków w rodzaju latarni magicznej, muzea osobliwości, popisy prestidigitatorów czy parki rozrywki, jak też widowiska kinowe, telewizyjne, teatr używający technologii audiowizualnych takich jak AR, VR, a nawet globalnych platform cyfrowych.

Nasza konferencja ma na celu zwrócenie uwagi na różnorodność oraz funkcje społeczno-kulturowe dawnych i współczesnych praktyk performatywnych, które mieszczą się w polu pojęcia “kultura atrakcji”. Chcielibyśmy zachęcić uczestników konferencji do zadawania pytań z różnych perspektyw, np. archeologii mediów, performatyki, krytycznej teorii mediów, ekologii mediów, studiów kulturowych. Interesuje nas to, jak dzisiejsza wiedza pozwala zrozumieć i interpretować dawne technologie i zjawiska medialne. I na odwrót: jakie technologiczne i artystyczne echa tych praktyk kultury atrakcji odnajdujemy we współczesnym teatrze, kinie, telewizji, widowiskach, parkach rozrywki, a nawet globalnych platformach cyfrowych.

Zapraszamy do zgłaszania wystąpień dotyczących między innymi następujących zagadnień:

- historyczne przejawy kultury atrakcji w różnych czasach, przestrzeniach i społeczeństwach;
- ciągłość praktyk medialnych, procesy zapominania i odzyskiwania zapomnianych wynalazków, technologii i mediów dla współczesnych odbiorców;
- transnarodowa mobilność, globalny/ glokalny obieg i dystrybucja widowisk oraz technologii medialnych;

- namysł filozoficzny, antropologicznokulturowy nad relacjami między sztuką, nauką i technologią w kontekście kultury atrakcji;
- wymiary performatywności i medialności w spektaklach (audio)wizualnych z zakresu kultury atrakcji dawniej i dziś;
- zapomniane zjawiska i postaci związane z kulturą atrakcji;
- praktyki rekonstruowania dawnych widowisk z zakresu kultury atrakcji w XXI wieku;
- namysł metanaukowy nad regułami konstruowania narracji muzealnych związanych z kulturą atrakcji.

Zachęcamy także do proponowania własnych zagadnień i tematów referatów, które dotyczą kultury atrakcji.

Językami konferencji będą angielski i polski. Czas trwania prezentacji konferencyjnych nie powinien przekraczać dwudziestu minut. Organizatorzy konferencji planują publikację wybranych artykułów w recenzowanych materiałach konferencyjnych.

Zgłoszenia

Abstrakty (300 słów) oraz notki biograficzne zawierające afiliację autora i adres e-mail należy przesyłać na adres: cultureofattractions@gmail.com

Termin nadsyłania zgłoszeń: 4 lipca 2025 r.

Informacja o akceptacji zgłoszenia tekstu: 11 lipca 2025 r.

Oplata konferencyjna

Pracownicy naukowci: 500 PLN/130 EUR/140 USD

Doktoranci, artyści, praktycy: 250 PLN/65 EUR/70 USD

Komitety organizacyjny

Zespół Badawczy „Performatyka i Studia nad Przekładem Dramatu” (Wydział Humanistyczny UMK)

Kierownicy naukowci: dr hab. Artur Duda, prof. UMK (dudaart@umk.pl); dr hab. Marzenna Wiśniewska, prof. UMK (marzennaw@umk.pl); dr Jakub Kłeczek (jakub.kleczeck@umk.pl)

Sekretarz naukowy: mgr Klaudia Hartung-Wójciak, 503455@doktorant.umk.pl

THE CULTURE OF ATTRACTIONS: PAST AND PRESENT

International Scholarly Conference

10–12 September 2025

Faculty of Humanities, Nicolaus Copernicus University in Toruń,

Collegium Maius, Fosa Staromiejska 3, Toruń, Poland

We cordially invite scholars specializing in various disciplines such as cultural studies, cultural anthropology, theatre and performance studies, film and media studies, and related disciplines, to participate in an international, transdisciplinary research conference. This conference, organized by the Research Group on Performance Studies and Drama Translation at Nicolaus Copernicus University (Faculty of Humanities), will be the third in a series dedicated to the intersections of spectacle, technology, and cultural practice.

The notion of the *culture of attraction*, which is closely related to such terms as the *cinema of attractions* (Gunning, 1986), the *theatre of attractions* (Duda, 2011), or the *city of attractions* (Biskupski, 2013), refers to historical and contemporary visual practices that deploy technologies to produce various effect of illusion, simulated realities and evoke effects of strangeness, curiosity or aesthetic anomaly in the viewer's mind. As defined by media archaeologist Erkki Huhtamo, the culture of attraction is a broad concept encompassing phenomena that transgress traditional boundaries between art and media. The culture of attraction spans a wide range of practices. These include performances of itinerant puppeteers, mimes, magic lanternists, and other optical entertainers through circus shows, cabinets of curiosities, and displays of prestidigitation, to cinematic, televisual, and theatrical productions employing AR/VR technologies—as well as (post)digital spectacles on global streaming platforms and immersive entertainment environments.

This conference aims to explore the diverse forms and socio-cultural functions of practices situated within the culture of attraction, both historical and contemporary. Proposals are welcome, drawing on perspectives such as media archaeology, performance studies, critical media theory, media ecology, cultural studies, and related approaches. We are particularly interested in how contemporary theoretical and interpretive tools can help us understand past media phenomena—and, conversely, how traces of the culture of attraction re-emerge today in the performing arts, cinema, theatre, mass entertainment, and digital platforms.

Contributions may address the following issues (but not limited):

— historical manifestations of the culture of attraction across different periods, contexts, and societies

- continuity and discontinuity in media practices, including processes of forgetting and the contemporary recovery of obsolete technologies and aesthetics
- transnational mobility and the global/glocal circulation of spectacles and media technologies
- philosophical and cultural-anthropological reflections on the entanglements of art, science, and technology in the context of the culture of attraction
- performative and media dimensions of (audio)visual spectacles, past and present;
- forgotten figures and phenomena associated with the culture of attraction
- contemporary reenactments and reinterpretations of historical spectacles
- meta-reflection on museum narratives and curatorial practices related to the culture of attraction

Proposals for original research topics relating to the cultural aspects of attractions are welcome.

The working languages of the conference will be Polish and English. Presentations should not exceed 20 minutes. Selected papers will be published in peer-reviewed post-conference proceedings.

Submissions

Abstracts of up to 300 words and a short biographical note including the author's institutional affiliation and email address should be submitted to the following address: cultureofattractions@gmail.com.

Deadline for submissions: July 4, 2025.

Notification of acceptance: July 11, 2025

Conference fee

Academic staff: 500 PLN / 130 EUR / 140 USD

Doctoral students, artists, and practitioners: 250 PLN / 65 EUR / 70 USD

Details regarding payment and organizational matters will be provided upon acceptance of the proposal.

Organizing Committee

Research Group on Performance Studies and Drama Translation at Nicolaus Copernicus University (Faculty of Humanities)

Academic Coordinators: NCU Professor Artur Duda dudaart@umk.pl; NCU Professor Marzenna Wiśniewska marzennaw@umk.pl; Dr. Jakub Kłeczek (NCU) jakub.kleczek@umk.pl

Conference Secretary: Klaudia Hartung-Wójciak, MA, PhD Candidate (NCU); 503455@doktorant.umk.pl